

İBADETLER

N A M A Z

«Namaz, Müminlere, - edası vakıtlara -
bağlı - bir farz kılınmıştır.» [1]

-- Âyet --

I -- Müslümanlık, boş temele dayanır, müslümanlığın beş temel taşı vardır. **Feygamberimizin** bir hadisinde [2] görüldüğü üzere bunlar: **Allah**'ın varlığını ve birliğini, ondan başka ibadete müstehik bir **Tanrı** bulunmadığını ve **Feygamber Muhammed** (S. A. M.) in, **Allah**'ın Resülü olduğunu dil ile ikrar ve kalb ile tasdik etmek; Namaz kılmak; Zekât vermek; Hac eylemek ve Ramazanda Oruç tutmaktır.

Allah'ın varlığı ve birliği ve ondan başka ibadete lâayık bir **Tanrı** bulunmadığı ikrar olunmak için bir zaman ve mekân yoktur. Müslüman olaca kkimse, bu iki noktayı kabul ettiğini dili ile söyler, kalbi ile tasdik eder. Ve her zaman bu iyman ve itirafını yeniler. Bunun için bir kayıt ve şart yoktur. Namaz, Oruç ve eZkât için yalnız vakit şarttır. Hac için hem vakit ve hem de mekân şartı vardır.

[1] ان الصلاة كانت على المؤمنين كتاباً موقوتاً 4×103

[2] نبى الاسلام على خمس شهادة ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله واقام الصلاة

وايتاء الزكاة والحج وصوم رمضان صحیح البخارى - كتاب الايمان

Namaz, nerede olursa olsun kılınır; muayyen bir yeri yoktur. Yalnız yirmi dört saatte beş defa kılınan namazların şeriatta muayyen vakitleri vardır ki o vakitlerde kılındığı takdirde bu namazlar eda edilmiş olur; vakit, kaçırlırsa namaz, o vaktin dışında yine kılınmak lâzımdır. Böyle vaktinin dışında kılınan namaz eda değil, kaza edilmiş olur. Ve bu namaza kazaya kalmış, kazaya bırakılmış namaz denilir. Bu beş namazın vakitleri **Kur'an** [1] ve hadiste tayin edilmiştir [2]

Beş vakit farz namazdan başka Cüma günü kılınan ve yine farz olan iki rekât Cüma [3] ve Ramazan gecelerinde kılınan Teravih ve Bayram namazları ve korku ve güneş tutuuma ve yağmur ve cenaze namazları vardır. Bu namazlardan farz olanların hepsi **Kur'an** ile sabittir. **Kur'anın** pek çok yerlerinde, kılınması emr olunmaktadır. Bu ibadet, Zekât gibi servete; Hac gibi servet ve sıhhata; Oruç gibi sıhhata ve kendi yurdunda ikamete bağlı olmadığından müstümanlığın herkes tarafından her zaman eda ve icra olunan en bâriz alâmetidir.

[1] اقم الصلاة طرفي النهار وزناً من الليل الآية 11×114

فسبحان الله حين تمشون وحين تمشون وله الحمد في السموات والارض وعشياً وحين تظهرون
17-18×30

حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى وقوموا لله قانتين 2×238

[2] ان رسول الله خرج حين زاعت الشمس فصلي الظهر الحديث صحيح البخارى مواقيت الصلاة

كان رسول الله يصلي العصر والشمس لم يخرج من حجرتها
كان رسول الله يصلي العصر والشمس مرقة حية فيذهب الذاهب الى العوالى فيأيتهم والشمس
مرقة صحيح البخارى - مواقيت الصلاة

كنا نصلى المغرب مع النبي (صلمه) فينصرف احدنا وانه ليصبر مواقع نبه

صحيح البخارى - مواقيت الصلاة

[3] يا ايها الذين آمنوا اذا نودى للصلاة من يوم الجمعة فاسموا الى ذكر الله وذرُوا البيع

الآية 62×9

II — Namazın yirmi dört saatte muayyen ve muhtelif vakıtlarda kılınması; bu vakıtlar arasında insanın yaptığı günahlara keffaret olması içindir. **Peygamberimizin** bir hadislerinde: her hanginizin kapınızın önünde bir nehir aksa ve ondan günde beş defa yıkansa ne dersiniz o kimsede kir kalır mı? Hayır, o kimsede hiç bir kir kalmaz. Beş vakit namaz da böyledir. **Allah** teâlâ bu namazlar ile günah kirlerini mahveder..» [1]

Başka bir hâdisde de: «**Allah'a**, işlediğimiz amellerin en sevgilisi, vaktında kılınan namaz..» olduğu [2] bildirilmiştir.

«Her hangi bir kimse güzelce abdest alır ve huzur ve huşu ile erkânına riayet ederek beş vakit namazını kılarısa **Allah**, o kimseyi mağfiret edeceğine söz verir. Böyle yapmayana **Allah** söz vermiş değildir; isterse afveder, isterse ona azap eyler..» [3] mealinde bir hadis daha vardır.

Âhirette en evvel namazdan sorulacağı bir hadîsde [4] bildirilmiştir.

III — Namaz kılmak demek; kulun, Mevlâsı huzuruna çıkması ve onunla konuşması demektir. [5] Büyük bir kim-

[1] ارأيتم لو ان نهراً يباب احدكم يغتسل فيه كل يوم خمساً ما تقول ذلك يبقى من درنه قالوا لا يبقى من درنه شيئاً قال فذلك مثل الصلوات الخمس بمحو الله به الخطايا. صحيح البخارى. موافقت الصلاة

[2] قال سألت النبي صلوات الله عليه وسلم ما أحب العمل أحب الى الله قال الصلاة على وقتها الحديث. صحيح البخارى. موافقت الصلاة.

[3] خمس صلوات افترضهن الله عزوجل من احسن وضوءهن وصالهن لوقتهن واتم ركوعهن وخشوعهن كان له على الله عهداً ان يفقرله ومن لم يفعل فليس له على الله عهدان شاء غفرله وان شاء عذبه. سنن ابى داود. كتاب الصلاة

[4] اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة صلواته الحديث. سنن نسائى. كتاب الصلاة

[5] ان المؤمن اذا كان فى الصلاة فأتانا اجى ربه الحديث. صحيح البخارى كتاب الصلاة

senin yanına geidiği vakit hürmetle selâm verildikten sonra onun değerine dair tazim ifade eden sözler söylendiği gibi Mevlâsının huzuruna çıkan kul da Mevlâsına hamd-ü sena eder ve onu yüceleterek kendisinden lutuf, inayet, kerem ve merhamet ister. Bu kul, kible ile kendi arasında Mevlâsının bulunduğunu bilerek [1] ve kendisi her ne kadar Mevlâsını görmüyorsa da Mevlâsının, kendisini görmekte olduğunu düşünerek [2] namazını kıldığı takdirde namaz içinde duyduğu huzû ve huşû yavaş yavaş namaz dışında dahi duymağa başlar [3] ve **Allah**'ın her yerde hazır ve her nesneye nâzır olduğunu ve her an onun huzurunda bulunduğunu düşünerek hiç bir günah irtikâp edemez olur. **Kur'**anda: «Namaz, kötülüklerden ve fena işlerden alıkor...» [4] buyurulmuş olması da bunu bildirir.

Umumiyetle ibadetler, insanı, **Allah**'ın huzuruna çıkar-tan ve ruh yükselten vasitalardır. Yükselmek istiyen ruhlar, ancak ibadetlerle yükseltilirler. İbadet etmemek, insanın içini karartır. Ve ahlâkî faziletlerden uzaklaştırır. İki namaz arasında kirlenen ruhlar namaz ile yıkanır ve namaz ile tertemiz olurlar.

[1] ان احدكم اذا قام في صلاته فانه يساجى ربه او ان ربه بينه وبين القبلة الحديث. صحيح البخارى كتاب الصلاة

[2] قال ما الاحسان قال ان تعبد الله كأنك تراه فان لم تكن تراه فانه يراك الحديث. صحيح البخارى كتاب الايمان

[3] عن عائشة رضى الله عنها قالت كان رسول الله (صلى الله عليه وسلم) يحدنا ويحدنا فإذا حضرت الصلاة فكانه لم يعرفنا ولم تعرفه اشتغالا بعظمة الله عز وجل:

Aişe validemiz: «Namaz vakti gelince bizimle konuşan Pey-gamberimize bizler hiç tanımadığı kimseler gibi olurduk. Allahın büyüklüğünü tasavvuru, etrafındakilerini kendisine tanıtmaz olurdu.» demektedirler.

İhyai ulûm. C. 1, S. 145. İstanbul basması.

[4] ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنكر الآية 29×45

Cüma namazı diğer Cüma namazına, Ramazan orucu ertesi Ramazana kadar ve Hac edilerek yapılan ruhi büyük temizlik vicdanı günah şaibesinden tamamen temizlerler. Bütün bu ibadetler, insanı **Allah**'a yaklaştırır, ihsan mer-yanı **Allah**'ı bizim görmemekte olmamıza mukâbil **Allah**'ın bizi gördüğüne yakın hasıl etmek derecesine yükseltir, hiç bir hususta **Allah**'a karşı gelmemek ve gelememek meleke-sini elde ettirir ki (Takvâ) mertebesi denilen bu dereceye eren insanın elinden dilinden hiç bir kimseye bir ziyan gel-mez ve böyle olan kimse her zaman iyilik ve hayır masdarı olur. Ve kendisine malik ve sahip olmak, nefesine hâkim bu-lunmak ve kısacası: Kâmil insan olmak şerefini eide eder.

Hakikî hürriyet dahi ancak **Allah**'a bağlanmak ile ha-sıl olur. **Allah**'a bağlanmış olan bir kimse bu âlemde olup biten her işin ve ölüp giden her kişinin her türlü mukad-deratı **Allah**'ın elinde olduğunu bildiğinden her şeyi ancak onun luf-u-koreminden bekler, **Allah**'dan başka, hiç bir kimseden hiç bir şey istemez ve beklemez. **Allah**'a hakikî kul olan kimse herkesin, her şeyin kulluğundan kurtulur. Ve hakikî hür olur. İşte ibadetler ve hususile namaz bu ve bu gibi sebep ve hikmetlere bina kılınmıştır...

[Namaz kılınması mekruh olan vakitler ve korku ve güneş güneş ve ay tutulması ve cenaze namazı hakkında vaizler tarafından izahat verilmelidir.]